

Силабус навчальної дисципліни ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

підготовки

магістр

(назва освітнього ступеня)

спеціальності

263 «Цивільна безпека»

(назва спеціальності)

освітньо-наукової програми.

«Охорона праці»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська
Факультет/Інститут*	Цивільної інженерії та екології
Кафедра	українознавства, документознавства та інформаційної діяльності
Контакти кафедри	каб. В606 (шостий поверх висотний корпус) (056) 756-34-02; внутрішній 4-02. Email: ukr@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Бабенко Валентина Андріївна, к.і.н., доцент
Контакти викладачів	babenko.valentyna@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://www.pgasa.dp.ua/timetable/index.html
Консультації	https://pgasa.dp.ua/department/ukr/

Анотація навчальної дисципліни

В сучасний період знання та інформація перетворилися на провідний невідчужуваний, структурно багатоманітний та непередбачуваний ресурс нового суспільства, на якому ґрунтується інтелектуальна діяльність та інтелектуальна власність. Необхідною умовою ефективного створення й використання об'єктів інтелектуальної власності в Україні є наявність національної патентної системи, основними завданнями якої є охорона економічних і моральних прав авторів об'єктів, а також стимулювання творчої активності громадян у рамках державної політики, сприяння розширенню й використанню об'єктів права інтелектуальної власності на внутрішніх і зовнішніх ринках.

Розвиток творчого мислення, вивчення основ права інтелектуальної власності, її нормативно-правової бази – найважливіший чинник успішності фахівця у будь-якій галузі цифрового, інформаційного суспільства;

Мотиваційні фактори:

– формування розуміння себе, як творчої особистості, здатної на створення результатів творчої діяльності – своєї інтелектуальної власності;

– отримання комплексу знань із правових аспектів охорони та захисту інтелектуальної власності відповідно до особливостей напрямку підготовки, спеціальності, освітньої програми, які безпосередньо будуть корисними в майбутній професії.

Курс викладається для студентів усіх освітніх програм та факультетів. Рівень вищої освіти другий (магістерський). Мова викладання – українська. Види навчальних занять – інтерактивні лекції із запровадженням методу кейсів.

Види самостійної роботи – виконання практичних творчих завдань, ситуаційних завдань та практичних кейсів, участь у студентських науковопрактичних конференціях, підготовка презентацій. Написання рефератів, тез та наукових статей з різних аспектів інтелектуальної власності за тематикою дипломних робіт (під керівництвом лектора). Вид семестрового контролю – залік.

Вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» засновано на ідеї особисто-орієнтованого компетентного розвитку студента та направлено на формування компетенцій у праві інтелектуальної власності, що надають майбутньому спеціалісту можливість чітко визначити критерії майбутнього успіху, які необхідні для успішної конкуренції в сучасній інтелектуальній економіці – економіці знань. Програма вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» складена відповідно до освітньої програми підготовки магістра спеціальності 263 «Цивільна безпека».

	Години	Кредити	Семестр
			I
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т. ч:	30		30
лекції	30		30
лабораторні роботи			
практичні заняття			
Самостійна робота, у т. ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять			
підготовка до контрольних заходів	4		4
виконання курсової роботи			
виконання індивідуальних завдань	30		30
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26		26
підготовка до екзамену			
Форма підсумкового контролю			залік

Мета дисципліни. Гуманізація та інформатизація вищої технічної освіти через ознайомлення з правовою базою, отримання студентами комплексу знань та вмінь із правових; економічних аспектів охорони та захисту інтелектуальної власності, формування мотиваційних факторів через отримання знань та вмінь з основ права інтелектуальної власності: усвідомлення та розвиток креативності, критичного мислення, знання і розуміння наукових принципів, сучасних досягнень інноваційних технологій, створення інноваційних продуктів.

Завдання дисципліни:

- сформувані розуміння поняття «інтелектуальна власність» на основі теорій власності;
- розвивати творче мислення студентів;
- виробити навички роботи з нормативними та законодавчими документами у сфері інтелектуальної власності;
- систематизувати знання з основ інтелектуальної власності;
- збагатити запас наукової термінології з фаху;
- розвинути у студентів навички укладати первинні документи для оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності.
- сформувані вміння щодо оформлення документів на об'єкти інтелектуальної власності, поширені у професійній діяльності, зокрема оформлення заявок на винаходи, промислові зразки, торговельні марки, тощо;
- виробити навички самоконтролю при опрацюванні законодавчих документів та тем, які не викладалися на лекціях;
- розвинути навички вільно оперувати набутими знаннями при написанні наукових творчих робіт (рефератів, статей, тез тощо).

Пререквізити дисципліни. Дисципліни бакалаврського рівня підготовки «Правознавство», «Правові основи цивільної безпеки», «Основи охорони праці».

Постреквізити дисципліни: «Державне управління охороною праці та техногенною безпекою», дипломування, виробнича діяльність.

Компетентності (відповідно до освітньо-наукової програми «Охорона праці» СВО ПДАБА 263мн-2023).

Загальні компетентності: ЗК 3 – Здатність приймати обгрунтовані рішення; ЗК 4 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; ЗК 6 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 7 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: ПК 3 – Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обгрунтування проєктів,

планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки та цивільного захисту; ПК 4 – Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки; ПК 7 – Здатність організувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних; ПК 8 – Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців;

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-наукової програми «Охорона праці» СВО ПДАБА 263мн-2023): РН 1 – Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки; РН 3 – Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки та цивільного захисту; РН 8 – Здійснювати техніко-економічні розрахунки заходів у сфері професійної діяльності; РН 10 – Доносити професійні знання, власні обґрунтування та висновки до фахівців та широкого загалу, володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення навчальних занять.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- Володіння достатніми знаннями в галузях суміжних з дисциплінами спеціальності, що дасть можливість критично аналізувати ситуацію та визначати ключові тенденції розвитку галузі.

- Знання і розуміння наукових принципів, що лежать в будівництва, і нових підходів до розрахунку та проектування об'єктів, нетрадиційних та вторинних матеріалів, технологій.

- Знання основ професійно орієнтованих дисциплін спеціальності: інженерні мережі та споруди, наукові дослідження в будівництві, професійна та цивільна безпека, інтелектуальна власність, економічна оцінка інноваційних технологій та проектних рішень у будівництві, економіка і управління підприємством.

- Знання та навички щодо розробки та реалізації нових інноваційних продуктів.

- Знання сучасних досягнень інноваційних технологій в галузі.

- Розуміння впливу технічних досягнень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.

вміти:

- Системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей в сфері послуг з проектування, монтажу та експлуатації систем у галузі будівництва.

Методи навчання: словесні; наочні; практичні; методи індукції, дедукції; методи аналізу і синтезу, порівняння, узагальнення, конкретизації; пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладення, дослідницький метод.

Форми навчання: індивідуальні, групові, колективні, фронтальні.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: програмне забезпечення Office 365 Microsoft (за потребою).

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі					
	усього	л	п	лаб	інд	с/р
Змістовий модуль 1 Основи інтелектуальної власності						
Тема 1. Введення в інтелектуальну власність. Поняття права інтелектуальної власності.	6	2				4
Тема 2. Інтелектуальна діяльність, як економічна основа інформаційного суспільства.	6	2				4
Тема 3. Історія права інтелектуальної власності.	6	2				4

Тема 4. Об'єкти права інтелектуальної власності.	12	4			8
Тема 5. Суб'єкти права інтелектуальної власності.	6	2			4
Тема 6. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні.	6	2			4
Тема 7. Законодавчі джерела України у сфері інтелектуальної власності	6	2			4
Тема 8. Охорона об'єктів права інтелектуальної власності	6	2			4
Тема 9. Патентування об'єктів права промислової власності	12	4			8
Тема 10. Економіка інтелектуальної власності.	8	4			4
Тема 11. Міжнародна система охорони та захисту інтелектуальної власності.	6	2			4
Тема 12. Проблеми та перспективи розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні та світі.	6	2			4
Підготовка до контрольних заходів	4				4
Разом за змістовим модулем	90	30			60
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства	1, 2, 3 п.5; 1, п.6
Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	3, п.5; 1, п.6
Суперечності права інтелектуальної власності та проблемні питання його застосування	3, 6, п.5; 1, п.6
Економічна ефективність ліцензування	6, п.5; 1, п.6
Фокус інтелектуальної власності на підвищенні обізнаності про світ, технологіях майбутнього, глобальних тенденціях освіти та роботи.	1, 6, 7, 8, 12., п.6
Інтелектуальна власність в епоху Інтернету	3, п.5; 1, п.6
Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти права інтелектуальної власності	1, п.6
Інтелектуальна економіка – складова інноваційної моделі розвитку	1, 2, 3, п.5
Національна інноваційна модель розвитку економіки та її стратегія	3, 5, п.5
Закони України: «Про науково-технічну інформацію», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності»	4, 5, п.6
Проблеми та перспективи розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні	3, п.5
Інтелектуальна власність та розвиток креативних індустрій	1, 6, 7, 8, 12., п.6
Інтелектуальна власність, як складова системи національної безпеки	1, 6, 7, 8, 12., п.6

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

1.	Об'єкти права промислової власності та їх використання в будівництві.
2.	Комп'ютерні програми, як об'єкти авторського права та їх застосування в будівельній галузі.
3.	Винаходи та корисні моделі у будівництві: теорія та практика застосування.
4.	Промислові зразки для будівництва в Україні та світі.
5.	Інноваційні технології у будівництві та їх запровадження в Україні та світі.
6.	Енергозберігаючі технології в будівництві та розвиток права інтелектуальної власності
7.	Реєстрація промислових зразків для будівництва в Україні та світі. Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація).
8.	Первинні та вторинні суб'єкти права на ОПІВ у будівництві.
9.	Пристрій, як об'єкт винаходів будівельної механіки, архітектури та будівництва.
10.	Об'єкти права промислової власності та їх використання у сфері теплогазопостачання та водовідведення.
11.	Геодезичні прилади та їх застосування для землеупорядкування як об'єктів права інтелектуальної власності.
12.	Раціоналізаторська пропозиція, як об'єкт права інтелектуальної власності. Історія та практика застосування у будівництві (теплогазопостачанні, водовідведенні, тощо).
13.	Будівельні машини та обладнання, як об'єкти права промислової власності. Реєстрація в Україні та практика застосування.
14.	Історія та практика застосування речовини, як об'єкту винаходів у будівництві.
15.	Укрпатент – національний орган інтелектуальної власності в Україні. Історія та сьогодення.
16.	Дотримання права інтелектуальної власності, як найважливіша складова академічної доброчесності.
17.	Комерціалізація результатів наукової, творчої, інтелектуальної діяльності та трансфер технологій.
18.	Судова експертиза об'єктів права інтелектуальної власності у будівельній галузі.
19.	Інтелектуальна власність, як складова системи забезпечення національної безпеки
20.	Реформування державної системи інтелектуальної власності в Україні
21.	Службові твори у галузі архітектури та будівництва: правова охорона та захист.
22.	Дотримання авторського права на архітектурні твори у креативних індустріях.
23.	Архітектурні твори як об'єкти авторського права.
24.	Об'єкти права промислової власності та їх використання в будівельній механіці.
25.	Торговельні марки на товари та послуги у будівництві в Україні та світі.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів.

Оцінювання змістовного модулю 1. Інтелектуальна власність

Підсумкова оцінка за змістовим модулем виставляється здобувачам, які виконали всі види робіт і набрали не менше 60 % від 100 балів протягом семестру.

Оцінка в 100 балів – це середньоарифметична оцінка з виконання таких видів робіт:

аудиторна робота за умови занять оффлайн * (100 балів) – оцінювання роботи здобувачів під час лекційних занять (включає наявність конспекту роботи на аудиторному занятті, виконання ситуаційних завдань, перевірочних тестів):

*Конспект аудиторної роботи надається здобувачем та враховується викладачем за умови занять оффлайн. При дистанційній або змішаній формах навчання здобувач обов'язково надає будь-який вид самостійної роботи (реферат, тези, наукова стаття). Вибір теми вільний за узгодженням з викладачем.

наявність конспекту роботи на аудиторному занятті (100 балів);

Конспект роботи на аудиторному занятті оцінюється:

-100-84 балів за умови наявності в ньому матеріалів згідно з тематичним планом; законспектованого лекційного матеріалу, виконаних ситуаційних та тестових завдань під час аудиторних занять;

- 85-75 балів за умови наявності в ньому матеріалів згідно з тематичним планом; законспектованого лекційного матеріалу;

- 74-60 балів якщо здобувач конспектує за лектором, але не уважно, з пропусками; у конспекті відсутні виконані ситуаційні та тестові завдання;

- 59-0 балів якщо робота студента на аудиторному занятті частково підтверджується або не підтверджується виконанням аудиторних завдань в конспекті здобувача освіти.

самостійна робота (100 балів) – оцінювання роботи здобувачів у поза лекційний час включає наявність виконаного індивідуального завдання (реферату, презентації) або наявність наукової, творчої роботи здобувача (тез, статті)*;

індивідуальне завдання (стаття, тези, реферат) оцінюється:

наукова, творча робота (100 балів) – самостійна робота здобувача, один з видів наукової роботи під науковим керівництвом та/або у співавторстві з викладачем.

-100 балів за умови написання та публікації/подачі на публікацію статті на актуальну наукову тематику з інтелектуальної власності у науковий журнал за технічним напрямком або напрямком інтелектуальна власність; написання та публікації/подачі на публікацію тез на актуальну наукову тематику з інтелектуальної власності на Всеукраїнську/Міжнародну науково-практичну конференцію;

- 100-90 балів написання наукового реферату на актуальну, оригінальну тему, пов'язану з темою дипломної роботи магістра та виступ з тезами цього реферату та презентацією на науково-практичній конференції молодих вчених та студентів ПДАБА з інтелектуальної власності;

- 89-75 балів написання наукового реферату на актуальну, оригінальну тему, пов'язану з темою дипломної роботи магістра, підготовлений з дотриманням права інтелектуальної власності, що може вважатися оригінальною, самостійною роботою.

- 74-60 балів за умови наявності реферату на тему дипломної роботи магістра, або тему з актуальних питань інтелектуальної власності, з некоректним цитуванням та з деякими випадками недотриманням права інтелектуальної власності, має досить великий відсоток (майже 50%) запозичень з Інтернет та невеликий відсоток оригінальності та самостійності.

- 59-0 балів якщо реферат здобувача має великий відсоток (більше ніж 50%) запозичень з Інтернет, підготовлений з недотриманням права інтелектуальної власності, та не може вважатися оригінальною, самостійною роботою.

підсумковий контроль (100 балів): виконання студентом підсумкової контрольної роботи у формі тестових завдань. Підсумкова контрольна робота має 50 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється у 2 бали. У сумі студент може набрати 100 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична між оцінками за видами робіт поточного контролю та оцінкою підсумкового контролю.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Нарахування балів у випадках несвоєчасного виконання завдань

Якщо студент не з'явився на контрольний захід, його результат оцінюється нулем балів. За несвоєчасне виконання індивідуального семестрового завдання без поважних причин його результат оцінюється на 20 балів нижче від приведеного в критерії оцінювання.

Поважними причинами є хвороба, відрядження на наукову конференцію, донорство та виконання державних обов'язків.

Порядок зарахування пропущених занять

Студенти самостійно вивчають матеріал, готують реферат за темою пропущеної лекції та захищають його у відведений викладачем час.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- недопустимість підробки підписів викладачів у залікових книжках, відомостях, тощо;
- заборону використання під час контрольних заходів допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо).

За порушення принципів академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку, тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Вивчення курсу вимагає від студентів: обов'язкового відвідування занять (лекцій) та надання виконаних завдань самостійної роботи (опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях). Студенти повинні дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно статуту академії (неприпустимість пропусків, запізнь, обов'язкового відключення телефонів та ін.). Брати активну участь на заняттях у засвоєнні необхідного мінімуму навчальної роботи та знань.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що наступили.

При переході ЗВО на дистанційну форму навчання у випадку надзвичайної ситуації (епідемії, пандемії, військовий стан) бути присутніми на онлайн-заняттях (лекціях, консультаціях, тощо), які організовані викладачем за допомогою Інтернет ресурсів та платформ.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бабенко В. А., Лимар А. П. Інтелектуальна власність: навч. посіб. / В. А. Бабенко, А. П. Лимар. – Д.: ДРІДУ НАДУ. – 2011. – 153 с.
2. Бабенко В. А., Омелян-Скирта Н. Г. Основи інтелектуальної власності: навч. посіб. / В. А. Бабенко, Н. Г. Омелян-Скирта. – Д.: ПДАБА, - 2011. – 140 с.
3. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник.-2-ге вид.,-К.:Знання.2008.-431с.
4. Бошицький Ю. Л. Правове регулювання службового винахідництва: проблеми теорії та практики / Ю. Л. Бошицький, М. М. Яшарова. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2012. – 260 с.
5. Бондаренко С. В. Авторське право і суміжні права. -К.: Ін-ст. інт. власн. і права. 2004. - 260 с
6. Бутнік-Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності. - К.: Ін-ст. інт. власн. і права, 2004. -296 с.
7. Дідківський М. І. Міжнародний трансфер технологій : навч. посіб. / М. І. Дідківський. – К. : Знання, 2011. – 365 с. – (Вища освіта XXI століття).
8. Добриніна Г.П., Пархоменко В.Д. Патентна інформація і документація. Патентні дослідження. - К.: Ін-ст. інт. власн. і права, 2004. - 96 с.

9. Жаров В. О. Захист права інтелектуальної власності. - К.: Ін-ст. інт. власн. і права, 2004. - 64 с.
10. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 374 с. – 5,67 Мб. – Віртуальний читальний зал ПДАБА. URL: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>;
11. Коваль І. Ф. Захист прав у сфері промислової власності: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування / І. Ф. Коваль. – К. : НДІ ІВ НАПрНУ ; Лазурит-Поліграф, 2011. – 320 с.
12. Кожарская И. Ю., Прахов Б. Г. Патентное право. - К.: Инст. интелл. собств. и права, 2003. - 140 с.
13. Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність: Підручник/Укладачі: Г. О. Оборський, І. М. Чістякова, Д. Д. Татакі, О. С. Білоусов, І. Б. Кривдіна, В. П. Кубко, С. Х. Яворський. – К.:Каравела, 2017. – 232 с. – Віртуальний читальний зал ПДАБА. URL: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>;
14. Нематеріальна економіка та управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу : навч. посіб. / за ред. Л. С. Шевченко. – Х., 2013 // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право. – Х., 2013. – № 3. – С. 217–349.
15. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. : В. Р. Кравця, В. Г. Олюхи. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 270 с.
16. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. у запитання та відповідях / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.» ; за заг. ред. О. І. Харитоновой. – Х. : Одісей, 2012. – 189 с.
17. Теоретико-прикладні проблеми кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності / Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. – К. : НДІ ІВ НАПрНУ ; Лазурит-Поліграф, 2011. – 326 с.
18. Фордзюн Ю. І. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. / Ю. І. Фордзюн, В. М. Кабачій ; Мукачів. держ. ун-т. – К. : Кондор, 2012. – 208 с.
19. Харитонova О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади) / О. І. Харитонova. – О. : Фенікс, 2011. – 346 с.
20. Інженерна творчість і патентознавство : підручник / Л.Н. Ширін, В.О. Салов, О.В. Денищенко, С.С. Барташевський, Є.А. Коровяка, В.О. Расцветаев ; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 300 с. – Віртуальний читальний зал ПДАБА. URL: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>;

Допоміжна

1. Бабенко В. А. Удосконалення форм і методів впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій при викладанні курсу «Інтелектуальна власність» студентам технічних ВНЗ будівельної галузі /В. А. Бабенко // Вісник ПДАБА. – 2017. – №6. – С.85-97.
2. Бабенко В. А. Викладання «Інтелектуальної власності» в закладах вищої освіти будівельного профілю як важливий чинник формування нової технічної еліти України /Папірник Р. Б., Євсєєва Г. П., Бабенко В. А.// Вісник ПДАБА. – 2020. – №1. – С.90-98.;
3. Бабенко В. А. Об'єкти права інтелектуальної власності – важливий чинник інноваційності будівельної галузі/ Папірник Р. Б., Бабенко В. А.// Вісник ПДАБА. – 2020. – №2. – С.47-58;
4. Бабенко В. А. Реалізація прав інтелектуальної власності на службові твори у ЗВО України // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Методологія оцінки вартості майнових прав інтелектуальної власності та практичні аспекти її застосування»: Збірник наукових праць III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Всеукраїнський семінар з проблем економіки інтелектуальної власності» (24 вересня 2020 р., м. Київ) : ел. збірник / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. 2020. 192 с., – С.58-66;

5. Бабенко В. А. Інтелектуальна власність як фактор інноваційного розвитку України в умовах європейської інтеграції /В. А. Бабенко// Матеріали XII Міжнародного бізнес-форуму «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні» - Київ:КНТЕУ, 2019. 154 с. – С.17-19;

6. Бабенко В. А. Законодавство України щодо творів архітектури та його правозастосування /В. А. Бабенко, А. І. Рижкова// Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності «Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри» (м. Київ, 27.09.2019, КНУ) – 2019. – С.23-27;

7. Бабенко В. А., Велика Д. М., Кривогуз Д. С. Захист об'єктів права інтелектуальної власності в Україні на сучасному етапі розвитку суспільства /В. А. Бабенко, Д. М. Велика, Д. С. Кривогуз// Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності «Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри» (м. Київ, 27.09.2019, КНУ) – 2019. - С.15-22;

8. Бабенко В. А. Інноваційний потенціал та інтелектуальна власність в Україні за показниками світових рейтингів /В. А. Бабенко// Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Інформація, аналіз, прогноз – стратегічні важелі ефективного державного управління» м. Київ, 07 листопада 2019 р.// МОН України; УкрІНТЕІ [та ін.]. – Київ: УкрІНТЕІ, 2019. – 268с. – С.36-41; ISBN 978-966-479-105-9

9. Захист прав інтелектуальної власності: Досвід Сполучених Штатів Америки. — Зб. документів, матеріалів, статей. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. — 368 с.

10. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики : зб. матеріалів наук.-практ. конф. (24 лют. 2010 р.) : [у 3 вип.] / НАН України, Київ. ун-т права, Міжнар. центр прав. пробл. інтелект. власності при Ін-ті держави і права ім. В. М. Корещького. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2012.

11. Інтелектуальна власність: словник-довідник / За заг. ред. О. Д. Святоцького: У 2-х т. - К.: Ін Юре, 2000.

12. Кириченко І. А. Судова експертиза: охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності. – К.: Ін-ст. інт. власн. і права, 2004. - 144 с.

13. Кравець В. Р. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) : навч. посіб. / В. Р. Кравець, В. Г. Олюха. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 264 с.

14. Крайнев П. П., Работягова Л. І., Дятлик І. І. Патентування винаходів в Україні / За ред. П. П. Крайнева: Монографія. — К.: Ін Юре, 2000. - 340 с.

15. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні. – Харків. 2002. – 362 с.

16. Право інтелектуальної власності України: Конспект лекцій / Авт.: В. М. Крижна, Н. Є. Яркіна.; За ред. В. І. Борисової.– Х.: Нац.юрід.акад.України, 2008.– 112 с.

17. Промислова власність: Законодавчі та нормативні акти. У 3-х т. / Укладач П. М. Цибульов. — К.: УкрІНТЕЛ, 1998. Т. 1.: Законодавство України з питань промислової власності. — 138 с; Т. 2.: Відомчі нормативні акти України з питань промислової власності. — 310 с; Т. 3.: Міжнародні угоди з питань промислової власності. —124 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал ПДАБА. Каф. УДІД. Інтелектуальна власність URL: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>

2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

4. Законодавство у сфері інтелектуальної власності. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-2020-%D0%BF#Text>

5. Законодавство в сфері інтелектуальної власності. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. UPL:<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=f282e17e-9c14-4b88-9450-8f7cc12c158e&title=ZakonodavstvoVSferiIntelektualnoiVlasnosti&isSpecial=true>

6. Укрпатент. Бази даних та інформаційно-довідкові системи. UPL:<https://ukrpatent.org>

7. Центр підтримки технологій та інновацій (TISC) – міжнародний проект підтримки винахідництва, інновацій та стартап-проектів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO). UPL: <https://tisc.net.ua/>

8. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Сайт постійного представництва України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві. UPL: <https://geneva.mfa.gov.ua/posolstvo/2610-wipo>

9. Офіційний сайт WIPO (Всесвітньої організації інтелектуальної власності). UPL: <https://www.wipo.int/portal/ru/>

10. Інформаційно-документаційний фонд Ради Європи в Україні. UPL:<http://www.coe.kiev.ua/>

11. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. UPL: <http://nbuv.gov.ua/>

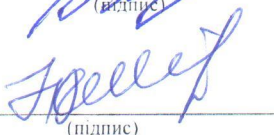
12. Національний навчальний центр у сфері інтелектуальної власності (IP ACADEMY). UPL: <https://ukrpatent.org/uk/articles/ip-academy>

Розробник

(підпис)

(Валентина БАБЕНКО)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Микола НАЛИСЬКО)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

українознавства, документознавства та інформаційної діяльності
(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(Олена БАРАННИК)